Çocukluk Ça?? Travma Sonras? Duygusal Stres Ölçe?i (PEDS)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocukluk Ça?? Travma Sonras? Duygusal Stres Ölçe?i (PEDS)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19094

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocukluk Ça?? Travma Sonras? Duygusal Stres Ölçe?i (PEDS), çocukluk döneminde ya?anm?? travmatik olaylar sonras?nda ortaya ç?kan duygusal ve psikolojik stres belirtilerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu çal??ma, ölçe?in Türkçe'ye adaptasyon, **geçerlik** ve **güvenirlik** çal??malar?n? içermektedir. Ölçek, özellikle travmaya maruz kalm?? çocuklar?n duygusal tepkilerini ve **Travma Sonras? Stres Bozuklu?u** (TSSB) ile ili?kili olabilecek duygusal stres düzeylerini belirlemeyi amaçlamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Çocukluk ça?? travmas?, duygusal stres, PEDS, psikometrik **uyarlama**, **güvenirlik**, **geçerlik**.

Yazarlar

Kübra Göktepe

Amaç

Çocukluk Ça?? Travma Sonras? Duygusal Stres Ölçe?i'nin (PEDS) temel amac?, çocuklar?n ya?ad?klar? travmatik deneyimlere ba?l? olarak geli?tirdikleri duygusal stres belirtilerinin ?iddetini ve s?kl???n? standardize edilmi? bir ?ekilde ölçmektir. Bu adaptasyon çal??mas?n?n özel amac? ise, ölçe?in Türk kültürü ve diline uygunlu?unu, psikometrik özelliklerini ve klinik kullan?ma elveri?lili?ini ara?t?rmakt?r.

Ölçek, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara, travma sonras? duygusal stres ya?ayan çocuklar? h?zl?ca tarama ve de?erlendirme imkan? sunarak erken müdahale programlar?n?n planlanmas?na yard?mc? olmay? hedeflemektedir.

Yap? (Konstrukt)

Ölçek, çocukluk ça?? travmas?na maruz kalma sonras?nda ortaya ç?kan duygusal ve davran??sal stres yan?tlar?n? ölçen bir yap?y? temel al?r. Bu yap?, genellikle yeniden ya?ant?lama, kaç?nma, olumsuz bili? ve duygu durum de?i?iklikleri gibi **Travma Sonras? Stres Bozuklu?u** (TSSB) semptomlar?yla örtü?en duygusal stres faktörlerini kapsar. Ölçek, 21 madde arac?l???yla bu duygusal stresin genel düzeyini belirlemektedir.

Geçerlik

Ölçe?in psikometrik özelliklerinin belirlenmesi amac?yla yap?lan geçerlik analizlerinde, özellikle **kestirimsel geçerlilik** incelenmi?tir. Bu analiz sonucunda geçerlilik katsay?s? orta düzeyde (0,54)

ARABPSYCHOLOGY.COM

bulunmu?tur. Ancak, bu sonuç istatistiksel olarak anlaml? bulunmam?? ve çal??man?n bulgular?na göre ölçe?in kestirimsel geçerlili?inin yetersiz oldu?u sonucuna var?lm??t?r.

Buna kar??n, ölçek maddelerinin ay?rt edicili?i (madde analizi) istatistiksel olarak yüksek düzeyde anlaml? bulunmu?tur (p<0,0001). Bu durum, ölçekteki maddelerin, yüksek ve dü?ük duygusal stres düzeyine sahip gruplar? birbirinden ay?rmada etkili oldu?unu göstermektedir. Kestirimsel geçerlilik için belirlenen kesim noktas? ise 28,5 puan olarak hesaplanm??t?r.

Güvenirlik

Çal??mada, Çocukluk Ça?? Travma Sonras? Duygusal Stres Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenirli?i yüksek derecede tespit edilmi?tir. Güvenirlik katsay?s? olan **Cronbach Alfa** de?eri 0,85 olarak rapor edilmi?tir. Genel kabul gören psikometrik standartlara göre 0,70 üzerindeki de?erler kabul edilebilir veya iyi düzeyde güvenirlik gösterirken, 0,85 de?eri ölçe?in yüksek iç tutarl?l??a sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r. Güvenilirlik analizi s?ras?nda ölçekten herhangi bir maddenin ç?kar?lmas?na gerek duyulmam??t?r, bu da 21 maddenin tamam?n?n yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçmeye katk? sa?lad???n? göstermektedir.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte ölçe?in faktör yap?s?na dair detayl? bir analiz (Aç?mlay?c? veya Do?rulay?c? Faktör Analizi) bilgisi do?rudan sunulmam??t?r. Ancak, bir uyarlama çal??mas?nda geçerlik ve güvenirlik analizlerinin yan? s?ra faktör yap?s?n?n da incelenmesi beklenir. Maddelerin ay?rt edicili?inin istatistiksel olarak anlaml? bulunmas?, ölçe?in tek veya çok boyutlu yap?s?n?n güçlü oldu?unu dolayl? olarak i?aret edebilir. Detayl? faktör yap?s? bilgisi için ilgili yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: **Uyarlama** Ölçe?i (Adaptasyon)

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i (21 madde)

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal dil ve di?er diller hakk?nda bilgi mevcut de?il)

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve ergenler (Spesifik ya? grubu tezde belirtilmelidir.)

Ya? Grubu: Veri mevcut de?il (Genellikle okul ça?? çocuklar? ve ergenler hedeflenir.)

Popülasyon Detaylar?: Travmatik ya?ant?ya maruz kalm?? çocuklar ve ergenler.

Test Metodolojisi: 4'lü Likert tipi derecelendirme (S?kl?k temelli).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anahtar Kelimeler

Çocuk psikolojisi, travma sonras? stres, psikolojik de?erlendirme, **Cronbach Alfa**, kesim noktas?, madde ay?rt edicili?i, psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Veri mevcut de?il

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Veri mevcut de?il

Yaz??ma Adresi: Üsküdar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi Ba?lant?s?)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

PEDS'in Türkçe **uyarlama** çal??mas? 2014 y?l?nda tamamlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m?na veya yay?nlanm?? kopyalar?na eri?im için sorumlu yazar (Kübra Göktepe) veya ilgili kurum (Üsküdar Üniversitesi) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Referanslar

Göktepe, K. (2014). Çocukluk ça?? travma sonras? duygusal stres ölçe?i'nin uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çal??mas? (Yüksek lisans tezi, Üsküdar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, ?stanbul).

Tezin orijinal ba?lant?s? ve özetine YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir: tez.yok.gov.tr.

Ölçe?in orijinal PDF dökümanlar? a?a??dan indirilebilir:

cocukluk-cagi-travma-sonrasi-duygusal-stres-olcegi-peds-toad.pdf
cocukluk-cagi-travma-sonrasi-duygusal-stres-olcegi-peds-toad.pdf

Çocukluk Ça?? Travma Sonras? Duygusal Stres Ölçe?i (PEDS) Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçek toplam 21 maddeden olu?maktad?r. Ölçek maddelerinin tam metni kaynak içerikte yer almamaktad?r.

Ölçek, 4 basamakl? (Likert tipi) bir derecelendirme sistemi kullanmaktad?r:

Neredeyse hiç
Bazen

ARABPSYCHOLOGY.COM

S?kça

Çok s?k

ARABPSYCHOLOGY.COM